

Экономическая стратегия

Продолжаем цикл публикаций о необходимых экономических преобразованиях, без которых жизнь людей улучшить нельзя, статьи Леонида Злотникова.

Леонид Злотников — один из известных в республике ученых-экономистов, отстаивающих либеральные подходы в экономике, автор многочисленных публикаций по этим проблемам.

Леонид ЗЛОТНИКОВ

Нужен закон "О регистрации юридических лиц"

Проблема либерализации экономики Беларуси сегодня весьма актуальна.

На семинаре, который проводил Всесоюзный банк в Гродно (март 1998 г.), один из присутствующих директоров привел такой факт: чтобы начать мелкое производство в Беларуси, необходимо собрать около 100 подписей и затратить 7 месяцев. В соседней Польше для этого требуется всего 2—3 дня.

Этот и многие другие факты говорят о том, что вмешательство государства в хозяйственную жизнь перешло те пределы, за которыми по форме рыночная система перестает быть эффективной. Многие страны с рыночной экономикой остались бедными, как известно, только из-за чрезмерного государственного контроля, особенно в сфере цен, внешнеэкономических связей и сельского хозяйства.

Например, в странах Латинской Америки, с одной стороны, и США и Канаде — с другой, был, казалось бы, новый общественный строй (капитализм), но уровень экономического развития этих регионов существенно различался. Соответственно различались и степени вмешательства бюрократии в хозяйственные операции и ее коррупционность. Если в США, например, покупки земли, например, под строительство занимало несколько дней, то в столице Перу — несколько лет.

Чтобы преодолеть развитие экономики Беларуси по латиноамериканскому варианту, недостаточно обеспечить экономическую свободу только для существующих субъектов хозяйствования. Необходимо также обеспечить вхождение в предпринимательскую деятельность и функционирование для многих тысяч новых граждан. Именно мелкие фирмы — это планктон экономики — обеспечивают непрерывное возрождение конкуренции и развитие новых технологий. А для условий Беларуси — еще и занятости населения.

Ресурсность хозяйственного механизма от бюрократической паутины надо начинать с самого начала — с законодательства о регистрации. Если для крупных фирм проблем здесь особых нет: у них есть деньги для взяток и для них делается все быстро, то вот для всякой "мелочи" здесь проблем немало.

Вот как описывает эти трудности корреспондент "Советской Белоруссии", попытавшийся открыть свою фирму ("Желание ценю в двадцать семь миллионов", СБ, 14 апреля 1998 г.): "Трудности начались с подготовки учредительных документов. Юридические службы исполкомов непрерывно меняют отсылочные положения документов для того, чтобы нельзя было взять за образец документы уже созданных фирм. При этом документы, которые приходят, например, в одном районе города, могут не принять в соседнем районе. У каждого чиновника свои требования. Если подготовить документы без помощи "консультантов", то велика вероятность, что документы не будут приняты и все уплаченные сборы пропадут (нотариальные сборы и др.). Чиновник выступает в роли "консультанта" и помогает подготовить документы за "вознаграждение". Сама регистрация предприятия стоит около 500 долларов. Но из-за подарков чиновникам этот возрастает до 1200—1300 долларов.

Проект закона "О регистрации юридических лиц" разработан в прошлом году Ассоциацией содействия экономическому развитию (АСЭР). Он передан в Совет Министров и Палату представителей.

В ходе работы над проектом после анализа законодательства ряда стран мы остановили свой выбор на проекте закона "О государственной регистрации юридических лиц", разработанном Министерством экономики (МЭ) и Международной финансовой корпорацией (МФК), и приняли его за базу для дальнейшей разработки. Такой подход не только интегрирует все те хорошие, как мы признаем, идеи, предложения, другие люди, но и облегчает прохождение закона через многочисленные экспертизы.

Следует отметить, что при разработке проекта нового закона "О государственной регистрации юридических лиц" (разработан Минэкономики совместно с МФК) много сделано для упрощения регистрационной процедуры, с чем нельзя не согласиться (существенный срок регистрации, общий порядок для всех субъектов хозяйствования, единая система органов регистрации, снижение до минимума состава требуемых документов и затрат на регистрацию и т.д.), и не случайно этот проект был взят за основу дальнейших работ.

При разработке закона нами была рассмотрена альтернатива регистрации предприятий не в органах государственной власти, а у нотариусов с последующим уведомлением органов государственного управления о состоявшейся регистрации (в том числе и по почте). Однако мы приняли позицию МЭ и МФК о создании специализированного регистрационного ведомства в составе Минюста, предложив ряд принципиальных положений закона, ослабив возможность чиновника влиять на процесс регистрации по соображениям личной выгоды.

В пользу специальной системы органов регистрации выступает тот аргумент, что этот орган должен расширять свои функции и обеспечивать не только регистрацию, но и сделать бизнес более прозрачным, наглядным и предоставляя информацию о субъектах хозяйствования. Создание соответствующей информационной системы на базе вычислительных сетей никак не свойственно системе органов регистрации.

Однако мы не приняли нормы английского закона (действует с 1985 г.), поскольку здесь запутан и сложен бухгалтерский учет и ежеквартальное представление отчета затруднительно для малых фирм. Кроме того, в наших условиях не исключено поступление информации в руки регистров. Поэтому мы не ввели в проект закона эти требования. При этом мы имеем в виду, что в будущем прозрачность фирмы будет иметь большее значение для установления с ней отношений другим субъектами хозяйствования.

Для нормального развития экономики предприятия (особенно малые и средние) вынуждены часто менять виды деятельности. Особенно это важно теперь, когда предприятия

ищут, как вообще выжить. И не надо им мешать приспосабливаться к новым условиям. Главное, чтобы они не занимались запрещенными видами деятельности, не имея на то лицензий. В остальном любая деятельность предприятия должна считаться соответствующей его уставным задачам.

Последнее положение уже было ранее установлено Законом о предприятиях от 23 апреля 1992 г. Но потом интересы бюрократии взяли верх, и теперь перечисление видов деятельности занимает в уставах целые страницы. Здравый смысл не может найти логики в переводе бумаги под эти перечни (все равно нельзя отказать в регистрации под предлогом несоответствия), кроме как создания условий для коррупции или оправдания чиновниками своего существования. Как нельзя, кстати, найти смысла и в почти поголовном лицензировании всякой деятельности (додумались даже до лицензирования раздачи микстиков) — уже введено лицензирование "гуманитарной" деятельности, а на распределение каждой партии полученной из-за рубежа гуманитарной помощи дает "добро" сам Президент).

Принятие нового закона о регистрации должно отменить действующее сейчас положение о том, что физические лица — учредители ликвидированных предприятий — не могут в течение 3-х лет быть учредителями других предприятий в случае, если ликвидированное предприятие не рассчиталось по своим долгам. Это норма противоречит принципу ограниченной ответственности учредителя и юридически некорректна. Но какое другое — эта норма противоречит самой природе малого предпринимательства и подрывает основы его осуществления.

Неудачи мелких фирм — это нормальное явление. В США, например, к концу первого года жизни гибнет больше половины, а к концу десятого — 90% мелких фирм. Непрерывные попытки найти свой бизнес происходят методом "проб и ошибок", особенно в сфере передовых технологий. По американской статистике, предприниматели, добившиеся коммерческого успеха, терпят перед этим в среднем три неудачи. Результатом этого процесса является высокая динамика американской экономики: быстрое освоение достижений технического прогресса.

Учитывая высокую значимость малого предпринимательства для развития экономики, формирование в обществе атмосферы терпимости к коммерческим неудачам мелких фирм и лично к предпринимателям-неудачникам стало задачей государственной политики США (Современный капитализм: хозяйственный механизм и НТП. Наука. М., 1989. С. 121). А в Беларуси государственной политикой, наоборот, добивание инициативных людей, этих "вышивных блох", которые на себя берут, как фермент, столь необходимых экономике.

Чтобы исключить дискриминацию отдельных категорий граждан подзаконными актами при учреждении предприятий, из проекта закона следует, что гражданином может быть учредителем нового предприятия независимо от того, является ли он учредителем других предприятий и каковы результаты их деятельности.

Сацыял-дэмакраты падтрымліваюць кандыдатуру Міхаіла Чыгіра

Лукашэвіч зазначаўша 20 ліпеня, і таму прэзідэнцкі выбары абавязкова павінны адбыцца сёння.

Цяпла сустраць ўдзельнікаў, на пасяджэнні ЦК БСДП выступілі былы прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь Міхаіл Чыгір. Ён адказаў на шматлікія пытанні сацыял-дэмакратаў.

Уважліва паставіўся Вярхоўнага Савета аб прызначэнні прэзідэнцкіх выбараў на 16 мая, кіруючыя партыі выказалі намер рэкамендаваць партыйным арганізацыям падтрымліваць кандыдатуру Міхаіла Чыгіра.

Прэз-служба Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада).

"МАЗ-МАН" гатовы канкуруваць з еўрапейскімі аўтамабільнымі аўтарытэтамі

Прытрымліваючыся народнай прыкметы "як год пачнеш, такім ён і будзе", кіруючыя сумеснага прадпрыемства "МАЗ-МАН" вырашылі за самага пачатку года зацэліць патэнцыйных пакупнікоў прадукцыі беларуска-германскай канцэрцы ў галіне прадукцыі аўтамабільнага ўчастку і ў поўнай адпаведнасці з якасцю для Беларусі гэтай налізе прадукцыю прэзэнтацыю новага сельскага цягача.

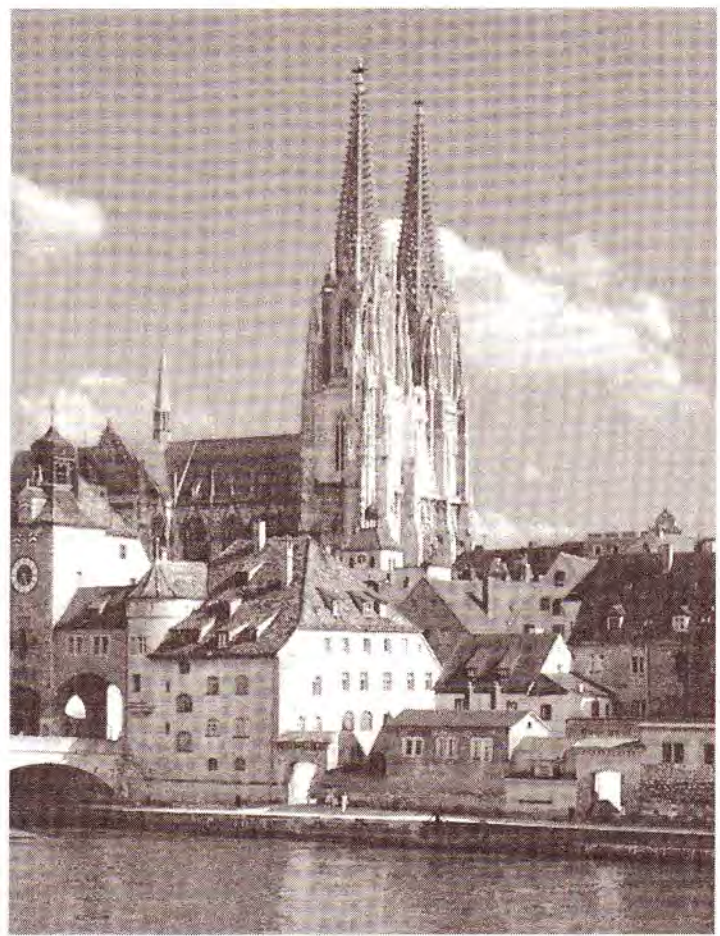
На ўрачыстую прэзэнтацыю, прымеркаваную да выхаду са зборнага канвеера сотай машыны

сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вытворчасці ёсць што. Новая мадэль уяўляе сабой прадукцыю аўтамабільнага фармулы 4х2. Пра поўнай масе 18 тон яму пад сілу везці за сабой аўтапоезд вагой да 44 тон. На аўтамабіль устанавілі ўласныя сілавыя апараты стандарту "Еўра-2". Цудоўная хадавая якасць "МАЗ-МАН 543265" спалучаюцца з сумеснага прадпрыемства, прыбылі пастаянны і патэнцыйны заказчыкі новай тэхнікі, прадстаўнікі аўтазаводу з Расіі, краін Балтыі, Украіны і Малдовы. А паказамі, які аказаўся, у беларуска-нямецкай вы

Многие европейцы считают год называющим германским. Видимо же, не выпадает. У май немцы отмечают 50-годовщину ФРГ. Их город Веймар выбраны культурной столицей Европы на этот год. З першого студзеня Германія старанна вяртае ў Савецкай Еўрапейскага Саюза. Праз год у Гановэры на выстава "ЭКСПА-2000" з'явіцца ўвесь навука-тэхнічны і палітычны свет, каб паказаць вынікі развіцця чалавечай, акрэсліў шлях у трыццатыя тысячыгоддзі.

Сёння мы пачынаем расказ пра гэтыя важнейшыя падзеі ў жыцці Германіі і свету.

1. Шпілі Кёльнскага сабора

Сваё 50-годдзе ФРГ сустракае ў росквіце сіл. Яна — трэцяя ў свеце сіла па эканамічным паказчыкам. Па агульнай прадукцыі ўстае па-за ЗША і Японію, а па яе экспарту ўжо выйшла на другое месца. Але галоўнае яе дасягненне — высокі дабрабыт народа. На вельмі акадэмічным этапе ў развіцці Еўропы, які многія называюць гістарычным, Германія старанна вяртае ў Еўрапейскі Саюз. На яе ўскладаюць вялікія надзеі, спадзяюцца, што яна дасць штуршок напелым рэформам, зробіць захвалі да паширэння саюза на Усход. Пад старшынствам Германіі будзе прыняты "Парадак дня 2000" — пакет рэформ Еўрапейскага Саюза. З гэтай нагоды ў ФРГ прайдуць у чэрні дзве буйнейшыя палі-

Де Голль: История делается с помощью лжи

"Эта правда!" — с иронией восклицал генерал Шарль де Голль. А потом добавлял: "Вы действительно думаете, что я смог бы создать правительство свободной Франции против воли англичан и американцев? История делается с помощью амбиций, а не истины".

Этот разговор приводит журналист Тьерри Пристер, пресс-секретарь бывшего премьер-министра Пьера Моруа. Анализируя проблему лжи в политике после скандала вокруг президента США Билла Клинтона, француз приходит к выводу: для его со-

Рейган любит шоколадки

В не столь отдалённом прошлом один из самых могущественных людей планеты, а ныне престарелый пенсионер всеамериканского значения Рональд Рейган все больше напоминает наивного ребенка. Таковы последствия болезни Альцгеймера (старческого слабоумия), которым страдает бывший президент США. Немало сил потративший на разрушение "империи зла" в лице Советского Союза.

Как рассказала его дочь, писательница Пэтти Дэвис Рейган, каждое утро Рональд приезжает в его офис, который находится в одном из небоскребов Лос-Анджелеса. Страдающие болезнью Альцгеймера должны сохранять свои привычки.

"Бабочки" улетели в Данию

Улицы "красных фонарей" в шведской столице кажутся теперь непривычно пустыми. По вечерам на них не видно интернациональной команды путан, зарабатывавших себе на жизнь древнейшим ремеслом. Поубавилось их и в многочисленных ночных клубах и массажных центрах.

Полобное наблюдается не только в Стокгольме, но и в других крупных городах Швеции: с 1 января этого года вступил в силу закон, запрещающий "покупку сексуальных услуг". Потенциальные клиенты в стране перестали появляться — им грозит теперь до шести месяцев тюрьмы — отправляются в поиске развлечения в Данию. Вслед за ними в эту же соседнюю страну мигрировали и многочисленные "ночные бабочки".

Однако шведские бюллетени порядка не в восторге. Они опасаются ухода проституции в тень, что еще больше затруднит борьбу с этим явлением и будет способствовать росту преступности в стране.

Газета "Корriere дела сера" приводит такой красноречивый факт. Джулио Андреотти, один из ветоной политики, неоднократно возглавлявший итальянские правительства, в недавнем телеинтервью долго убеждал зрителей, что на протяжении всей своей карьеры он не произнес ни одного лживого слова. Очевидно, забыв о том, что несколькими месяцами ранее на вопрос корреспондента этой газеты "Врали ли вы когда-нибудь?" спокойно ответил: "Конечно. Ведь без лжи не только нельзя делать политику, но и невозможно жить".

Вор-разиня

К шести годам тюрьмы приговорил суд британского города Экстер самого неудачливого за последние годы грабителя. Стивен Андерсон задул недоброе — ограбил почтовое отделение. Он тщательно готовился и записал в школьной тетрадке, которую полиция позже нашла у него дома, порядок действий и правила образцового гангстера. Однако на практике он не смог применить изученный урок и все забыл. Он ворвался в почтовое отделение с истрезженным пистолетом и никого не испугал. Директор отделения приказал ему покинуть помещение и Стивен... покорно послушался. Зато служащие успели записать номер его машины и сообщить куда она. Остальное оказалось делом техники.

Не укради, а то потеряешь ногу

При попытке хищения кур с одного из сельских подворий тяжелое огнестрельное ранение в ногу получил 29-летний жительница села Нагивоно Еврейской автономной области (Дальний Восток). В 2 часа ночи 45-летнего крестьянина задушил шум в его курятнике. Прихватив на всякий случай охотничье ружье, он вышел во двор и увидел человека, убегающего по огороду с мешком на плече. После предупреждения тот выскочил в воздух, убежавший не остановился, и тогда был произведен прицельный выстрел по ногам.

Как выяснилось, кражу пыта-

Нацистский наркотик завоевывает США

Смертельный наркотик, изобретенный под названием "нацистский крап", получил широкое распространение на Среднем Западе США.

Это самодельное зелье, содержащее метамфетамин, который, как считается, принимали уставшие от сражений гитлеровские солдаты и рабочие заводов. Размах его распространения настолько широк, что губернатор Айовы всерьез рассматривает вопрос об использовании на территории его штата Национальной

Жертуйте на храм... по беззачетному расчету

Епископы римско-католической церкви Португалии призвали своих прихожан делать пожертвования для церкви несколько не обычным способом. В связи с тем, что участились случаи вломя ящиков для пожертвований, в одном из храмов города Браги установлена экспериментальная

система, позволяющая купить свечку по беззачетному расчету. Для этого верующему достаточно провести своей кредитной карточкой по специальному считывающему устройству. Полиция полагает, что кражи денег в церкви занимались наркоманы.

Долой вытрезвители!

В Саратовской области по решению главы областной администрации Дмитрия Аяцкова будут ликвидированы все медвытрезвители.

В соответствии с постановлением губернатора области, помещения, которые занимали медвытрезвители, передаются центру социальной реабилитации. Сотрудники уполномоченных медвытрезвителей перейдут на работу в УВД Саратовской области, структуры Министерства по чрезвычайным ситуациям РФ и охранные организации.

Светлана АЛЕКСИЕВИЧ Чернобыльская молитва

(фрагменты из книги)

Солдатский хор

Артем Бахтияров, рядовой, Олег Леонтьевич Воробей, ликвидатор, Василий Писифилов Гусинович, водитель-разведчик, Геннадий Викторович Демев, милиционер, Виталий Борисович Карбалева, ликвидатор, Валентин Колков, водитель, рядовой, Эдуард Борисович Коротков, вертолетчик, Игорь Латыш, ликвидатор, Иван Александрович Лукашук, рядовой, Александр Иванович Михалевич, дозиметрист, Олег Леонидович Павлов, майор, вертолетчик, Анатолий Борисович Рыбак, командир взвода охраны, Виктор Санько, рядовой, Григорий Николаевич Хоуст, ликвидатор, Александр Васильевич Шинкевич, милиционер, Владимир Петрович Швед, капитан, Александр Михайлович Яценский, милиционер.

"Наш полк подняли по тревоге. Только в Москве на Белорусском вокзале объявили, куда нас везут. Один парень, кажется, из Ленинграда, запросто начал. Командир так и сказал под расстрел пойдешь. У меня были другие чувства. Все наоборот. Хотелось чего-то героического. Может быть, детский порыв? Но таких, как я, оказалось больше, у нас служили ребята со всего Советского Союза. Русские, украинцы, казаки, армяне... Было тревожно и почему-то весело.

Ну, привезли нас... Привезли на саму станцию. Дали белую халат и белую шапочку. Марлеву повязку. Чистили территорию. День выгребали, скоблили винту, день наверху, на крыше реактора. Велю с лопатой. Тех, кто поднимался наверх, "ангистами" звали. Работы не выдерживали, техника сошла с ума. А мы работали. И очень этим гордились."

"Мы вехали... Стоял знак "Зарплатная зона". Я не был на войне, но ощущение чего-то знакомого... Откуда-то из памяти... Откуда? Что-то связанное со смертью."

На дорогах встречали одичавших собак, котлов. Иногда они вели себя странно, не узнавая людей, бежали от нас. Я не понимал, что с ними, пока нам не приказали их отстреливать... Дома опечатали, колхозная техника брошена... Интересно посмотреть. Никого нет, только мы, милиция, патрулируем. Заходя в дом — фотографировать висят, а людей нет. Документы валяются: комсомольские билеты, удостоверения, похвальные грамоты... В одном доме взяли телевизор на время, напротив, но чтобы кто-то что-то брал домой, я не замечал. Во-первых, было ощущение, что люди вот-вот вернутся... Во-вторых, это... что-то связанное со смертью."

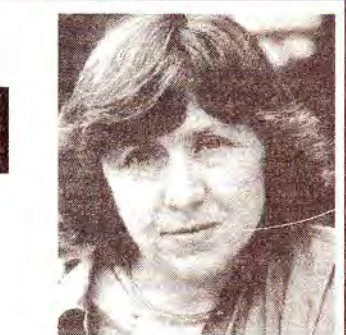
Ездил к блоку, к самому реактору. Фотографироваться... Хотелось дома похвастаться... Страх был и в то же время интереса. Непоколебимый, что же это такое? Я, например, отказался, у меня жена молодая, не рискнул, а ребята выжидали по десяти дням и ехали..."

"Брошенный дом. Закрытый. Котенок на окне. Думал, что он — глиняный. Подхожу. Обиел все цветы в горшках. Герани. Как он туда попал? Или его заблел?"

На дверях записка: "Милый дорогой человек, не ищи дорогих вещей. Их у нас не было. Пользуемся всем, но не мародерствуем. Мы вернемся. На других домах висели надписи разной кройки: "Прости нас, наш дом!" С домом прощались, как с человеком. Писали: "уезжаем утром" или "уезжаем вечером", ставили число и даже часы и минуты. Записки на листках из ученических тетрадок... "Не бей кошку. Крысы поедят все". Детским почерком: "Не убивай нашу Жульку. Она — хорошая..."

"Привзвал. Служба такая: не пропускать в высланные деревни местных жителей. Стояли заслонами вблизи дорог, строили землянки, наблюдали вышки. Знали нас почему-то "партизанами". Мирная жизнь... А мы стоим... Одеты по-военному... Крестьяне не понимали, почему, например, нельзя забрать со своего двора ведро, кушину, пилу или топор... Проподать грабли. Как им объяснить? В самом деле: по одному сторожу дома солдаты стоят, не пускают, а по другому коров пасут, гусят кормят и возят зерно. Собирается бабы и плачут: "Хлопчики, пусть... То ж наша земля... Наши хаты..." Яйца, сало несут, самогонку..."

"Я — военный человек, мне приказано — я должен... Но и героический порыв, он тоже был. Он внушался. Политработники выступали. Радио, телевидение. Разные люди реагировали по-разному: одни хотели, чтобы у них взяли интервью, напечатали в газете, другие смотрели на все, как на работу, третьи... Я их встречал, они жили с чувством, что совершают героический поступок. Нам хорошо платили, но вопрос денег как бы не стоял. Зарплата моя — четыреста рублей, а там я получал тысячу (в тех, советских рублях). Нас потом упрекали: "Денегшия лопатой гребли, а вернулись — подавай им машины, мебельные гарнитуры без очередей! Обидно, конечно. Потому что был и героический порыв..."

Деятельная молитва — на Деня Победы — приехал генерал. Построили нас, поздравили с праздником. Один из строя осекнулся и спросил: "Почему скрывают, какой радионумер? Какие получают дозы?" Один такой нахал. Так его, когда генерал отбыл, вызвал командир части и дал нахобочку: "Провокации устраиваешь! Панкеры!" Через пару дней какие-то противотазы выдвали, но никто ими не пользовался. Дозиметры два раза показывали, но в руки никому не дали. Раз в три месяца отпускали домой на пару дней. Наказ один: купить водки. Я притянул на себе два рюкзака с бутылками. На руках качали.

После отправки домой всех вызывал "кзгбешник" и убеждал не служить: нигде и никому не рассказывать о том, что мы видели. Из Афгана я вернулся, я знал — буду жить! А в Чернобыле все наоборот: убьет именно тогда, когда вернулся..."

"Что запомнил? Врезалось в память? Целый день мотаюсь по деревням на машине... С дозиметристами... И ни одна из женщин не предложит мне аблочно..."

"Десять лет прошло... Уже как будто этого и не было, если бы не заболел, заболел... Надо Родине служить! Родине служить — святое дело. Получил: натальное белье, портняжку, сапоги, погоню, пилотку, брюки, гимнастерку, ремеш, вешешок. В пути. Дали самовар. Возил бетон. Была не была... Пронесет... Молодые ребята. Неженатые. Респираторы с собой не брали... Нет, одного помню... Пожарный водитель... Вот он всегда — в маске... А мы — нет. Ганшички стояли без масок. Мы — в кабине, а они — в радиостанциях пыли стояли по восемь часов. Всем хорошо платили: три зарплата плюс командировочные. Употребляли... Водка, знали, помогает... Снимает стресс. Неслучайно в войну давали знаменитые наркомовские сто граммов. Обычная картина: пьяный "милиционер штрафует пьяного водителя..."

Не пишите о чудесах советского героизма. Они были... Чудеса! Но сначала — халатность, безалаберность, а потом чудеса. Закрывать амбразуру... Грудью на пулемет... А что в принципе не должно быть такого приказа, об этом никто не пишет. Швыряли нас туда, как песок на реактор... Каждый день вывешивали новый "боевой листок": "работай мужественно и самоотверженно", "выстоим и победим..."

Дали мне за подвиг грамоту и тысячу рублей..."

"Поначалу недоумение... Ощущение, что игра... Но это была настоящая война... Атомная война... Нам неизвестно: что страшно и что не страшно, что опасаться и чего не опасаться? Никто не знал... Настоящая эвакуация... На вокзалах... Что творилось на вокзалах? Мы помогали заглядывать детей в окна вагонов... Наволили порядки в очереди... Очереди за билетами в касках, за йодом у аптеки. В очередях ругались матом и дрались. Ломали двери в винных ларьках и магазинах. Разбивали, выламывали в окнах железные решетки. Переселенцы... Они жили в клубах, школах, детских садах. Ходили полуголодные. Деньги у всех быстро кончались. В магазинах все скупили..."

Я не забуду женщин, которые стирали наше белье. Стиральных машин не было, о них не подумали, не завезли. Стирала вручную. Все женщины — пожилые. Руки у них — в волдырях, струпьях... Белье не просто грязное, так десятки рентген... "Хлопчики, пошейте...", "Хлопчики, вышивайте... Берегите..." Жители ни и плакали..."

Живы ли они сейчас? Двадцать шестого апреля каждый год мы собираемся, те, кто там был. Вспоминаем то время. Ты был солдатом на войне, ты был нужен. Плохое забылось, а что осталось. Осталось то, что без тебя не могли обойтись... Наша система, военная в общем-то, она отлично сработала в чрезвычайных обстоятельствах. Ты, наконец, ты свободен и необходим. Свобода! И русский человек в такие моменты показывает, как он велик! Уникален! Голландцами или немцами никогда не станем. И не будет у нас долговечного асфальта и убоженных газонов. А герои всегда найдутся..."

"Сказали — я пошел. Надо! Был членом партии. Коммунист, вперед! Такая обстановка. Я в милиции работал. Старший сержант. Пообедали мне новую "вездеход". Это был июнь, все-таки селымого надо... Надо медкомиссию обязательно пройти, но меня отправляли без проверки. Кто-то там, как говорится, отмазывал, принес справку, что у него язва желудка, и меня вместо него. Срочно. (Окончание на 4-й стр.)

І што гэта робіцца ў Расіі?

Апошні часам расійская тэма ўсё часцей ўсплывае ў гаворках людзей у розных месцах. Калі сядушыя некалькі чалавек у чарзе ў краме, на аўтобусным прыпынку ці яшчэ дзе-небудзь, дык пачаюцца даўно знаёмыя: — І што гэта робіцца ў Расіі? Зарабк людзям месцамі не выплачваюцца, кватэры не ўсёды і не заўсёды ачышчаюцца, разбой і грабёж пераклінуліся з вуліц у пад'езды дамоў і ў самыя кватэры...

Пераклі хібаў расійскай рэчаіснасці кожны раз розніцца ў адпаведнасці з асяродкам, у якім знаходзіцца тая "дыскусія", як настроен на той момант. А ўвогуле гаворка заўсёды круціцца вакол аднаго і таго ж і тэматычна нагадвае адна другую...

Дзіцяны аслухаўся такога на аўтобусным прыпынку і не змог устрымацца. Ісці напяралом не было сэнсу, і я вырашыў падзеі з другога боку. Усёдама старыя, што многія, асабліва старыя, падтрымліваюць ідэю інтэграцыі Беларусі з Расіяй, кажу ім з хітрынкай: — Што б вы ж казалі, а ў Расіі ўсё ж жыць лепей, чым у нас...

— Як гэта лепей?! — накінуліся на мяне апазды некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

— ...І мы маглі б жыць, як людзі, напрыклад, як тыя ж Польша і Літва, калі б толькі мелі свой розум, — нечакана пачуўся галас...

Міхалі ЖУКАЎ, пенсіянер, ветэран працы савецкага часу, г. Баранавічы.

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

— ...І мы маглі б жыць, як людзі, напрыклад, як тыя ж Польша і Літва, калі б толькі мелі свой розум, — нечакана пачуўся галас...

Міхалі ЖУКАЎ, пенсіянер, ветэран працы савецкага часу, г. Баранавічы.

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

— ...І мы маглі б жыць, як людзі, напрыклад, як тыя ж Польша і Літва, калі б толькі мелі свой розум, — нечакана пачуўся галас...

Міхалі ЖУКАЎ, пенсіянер, ветэран працы савецкага часу, г. Баранавічы.

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

— ...І мы маглі б жыць, як людзі, напрыклад, як тыя ж Польша і Літва, калі б толькі мелі свой розум, — нечакана пачуўся галас...

Міхалі ЖУКАЎ, пенсіянер, ветэран працы савецкага часу, г. Баранавічы.

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

— ...І мы маглі б жыць, як людзі, напрыклад, як тыя ж Польша і Літва, калі б толькі мелі свой розум, — нечакана пачуўся галас...

Міхалі ЖУКАЎ, пенсіянер, ветэран працы савецкага часу, г. Баранавічы.

пачуўся галас, і я ўспомніў некалькі жанчын — і старых, і параўнальна маладых... Людзі ж там не жывуць, а пакінуць...

Пачалі выказвацца іншыя. — І ўсё ж я з вамі не згодзен. Калі б там было так кепска, як вы кажаце, дык беларусы не імкнуліся б ка мага чужэй залезлі пад расійскае крысо. — Дык там жа нафта, газ, а ў нас нічога гэтага няма. Без Расіі нам не абыйсці. Прапазіцыя... — Так, сапраўды ўсё гэта ў іх ёсць. Але ў кватэрах людзей і памяшканнях грамадскага карыстання зойм шэла толькі тады, калі іх уладальнікі справна аплываюць ашпленне. Мы, напэўна, неаднойчы бачылі з перадач расійскіх тэлеканалаў, як замярзаюць не тое што асобныя кватэры ці дамы, а цэлыя вуліцы і гарады. Дык наўжо нас яны будуць абгаварваць дарма, за прыгожыя вочы. А што тычыцца таго, што энэргаснабджаў у нас няма, дык гэта не азначае, што мы павінны намертва быць зінтаваныя з Расіяй і цурацца заходніх краін...

Солдатский хор

(Окончание. Начало на 3-й стр.)

Ехали, как военные люди, а из нас на первое время организовали бригаду камешников. Строили аптеку. У меня сразу слабость, сонливость какая-то. Я — к врачу: "Все нормально. Жара". В столовую привозили из колхоза мясо, молоко, сметану, мы сли. Врачи ни к чему не пригласивали. Стоял еду, он в журнале отсчитет, что все в норме, но полюбуйся, не считал. Мы это замечали. Такая обстановка. Отчаянные были. Начала клубника. Полные ужи меды...

Уже начинали лезть мародеры. Мы заколачивали окна, двери. Магазины разграблены, ружья на окнах выломаны, мука, сахар под ногами, конфеты... Разбросанные банки... Из одной деревни людей выселили, а через пять-шесть километров люди живут. Вещи из брошенной деревни перекочевали к ним. Такая обстановка. Мы охраняем, приезжает бывший председатель колхоза с местными людьми, их уже где-то поселили, дали дома, но они возвращаются сюда, убирать, жить, сеять. Вывозили сено в токах. В токах мы находили спрятанные швейные машинки, мотоциклы. Бартер: они тебе бутылку самогонки — ты им разрезание на провоз телевизора. Продавали, выменивали трактора, сеялки. Одна бутылка... Десять бутылочек... Денег никого не интересовали... (Смеется.) Как при коммунизме... На все существовала такса: канистра бензина — пол-литра самогонки, каракулей шубы — два литра, мотоцикл — как сторубли... Я через полгоды отбыл, согласно штатному расписанию, срок был погашен. Потом присылали за помощью. Нас чуть задержали, потому что из Прибалтики отказались ехать. Такая обстановка. Но я знаю, что разговаривал, вывели все, что можно было поднять и увезти. Зону перевезли сюда... Ищите на рынках, в комбинисонных магазинах, на дачах... Остались за проводкой только земля... И мыгли...

"Прибыли на место. Переобмундировались... Авария, — успокаивает нас капитан, — случилась давно. Три месяца назад. Уже не страшно". Сержант: "Все хорошо, только моите руки перед едой". Служил диспетристом. Как смеетстек, у меня ватомную вагончику подержать ребята на машинах. Денги, сигареты, водка... Дай только в физическом ватомном бардаке поручик. Накончили сумки. Куда везти? На верное, в Киев... В Минск... На барокохли... То, что оставалось, мы хранили. Плата, сапоги, ступля, гармошки, швейные машинки... Закапывали в ямы, которые называли "братскими могилами".

Домой приехал. Иду на танцы. Понравилась девушка: — Давно познакомились. — Зачем? Ты теперь чернобыльский. От тебя родит страшно!"

"У меня своя память... Официальная моя должность там — командир взвода охраны... Что-то вроде директора зоны апокалипсиса. (Смеется.) Так и напишешь..."

Задерживали машину из Припяти. Город уже эвакуирован, людей нет. "Предъявите документы". Документов нет. Кузов накрыт брезентом. Поднимаем брезент: двадцать чайных сервизов, как сейчас помню, мебельная стенка, мягкий угол, телевизор, ковры, велосипеды...

Составляю протокол. Привозят мясо для закороченных в могилы. В говяжьи тушах отсутствуют стегна. Выреза.

Составляю протокол. В пустых деревнях бегали

У крине распалася падряхтоўка да ІІІ

Усебеларускага фестывалю нацыянальных культуры, што пройдзе на працягу 1999—2000 гг.

Міністэрства культуры, Дзяржаўны камітэт па справах рэлігіі і нацыянальнасці, а таксама гродзенская абл- і гарвыканкам прынялі рашэнне аб правядзенні ў 1999—2000 гадах ІІІ Усебеларускага фестывалю нацыянальных культур. Як паведаваў Беларуска-Літвы Рэспубліканскага цэнтра нацыянальных культур Віктар Маюшэнка, урочыстае адкрыццё фестывалю адбудзецца сёння ў сталінскім Рэспубліканскім палацы культуры прафсаюзаў, а ў сакавіку — красавіку гэтага года — у абласных цэнтрах.

Першыя два фестывалі

однавішы свінны. На колхозных конторах і сельскіх клубах вяселі плакалі: "Дадим Родине хлеба!" "Слава советскому сельскому труженнику!" "Подвиг народа бессмертен!"

Заброшенные братские могилы. Треснувший камень с фамилиями: капитан Боролин, старший лейтенант... Радовые... Рейселинг, крапива, лопухи.

Досмотренный огород. За плугом ступает хозяин, увидел нас:

— Хлопухи, не кричите. Мы уже подписку дали: весной уедем.

— А зачем тогда огород перепалываете?

— Так это ж осенние работы...

Я понимаю, но я должен составить протокол...

"Жена забрала ребенка и ушла. Сука! На а не повешу, как Ванька Котов... И не брошусь с сельского этапа! Сука! Когда я отсюда прикатаю с чмо-данами денег... Машину куплю. Она — сука жидо со мной. Не бросай. (Неожиданно поет.)

Даже тысячи рубли...

Не положит русский член...

Хорошая чашушка. Оттуда. Хотите анекдот? Тут же начинаю рассказывать. Муж возвращается домой. Из-под ре-актора... Жена спрашивает у врача: "Что делать с мужем?"

— "Помыть, обмыть, дезактивировать". Сука! Она меня боится... Забрала ребенка... (Неожиданно серьезно.) Солдаты работали...

Возле реактора... Я их возил на смену и со смены. У меня, как и у всех, висел на шее стетоскоп-копитель. После смены я их собирал и садал в первый отел...

Секретный... Там считали показания, записывали вроде бы что-то в наши карточки, но сколько рублин каждому полагало — военная тайна. Сука! Походит какое-то время, тебе говорят: "Стоп! Больше нельзя!" Вся информация — информация... Даже при отъезде не сказали, сколько? Сука! Теперь они дерутся за власть... За портфели... У них — выборы.

Как нас лечит? Никаких документов мы не привезли. Их до сих пор прячут или уничтожили ввиду особой секретности. Чем помочь нашим врачам? Мне бы сейчас справочку: сколько? Частичка свос... Такси со своей сумкой показал... Я еще ей докажу, что мы выживем в любых условиях и будем жидить и рожать. Пошли вы все в ж..!"

"С нас взяли подписку о неразглашении... Я молчал... Сразу после ареста стал инвалидом второй группы. В двадцать два года. Хатанга свос... Такси велами трафит. Десять тысяч рублин... Гребли обыкновенными лопатами, шуфлями, меняя за смену до тридцати "лестовок Истрыкова", в народе их звали "намордниками". Насыпали саркофаг. Гигантскую могилу, в которой похоронен один человек... Старший оператор Валерий Ходемчук, оставшийся под развалинами в первые минуты взрыва. Пирамида двадцатого века...

Нам оставалось служить еще три месяца. Вернулись в часть, даже не переехали. Ходили в тех же гимнастерках, в сапогах, в каких были на реакторе. До самого декабря...

А если бы дали говорить, кому я мог рассказать? Работал на заводе. Начальник цеха: "Прекрати болеть, а то сократим". Сократили. Пошел к директору: "Не имеете права. Я — чернобылец. Я вас спасал. Запихивай!" — "Мы тебя туда не посылали!"

По ночам просыпаюсь от мамингого голоса: — Янычок, ты почему ты молчишь? Ты же не спишь, ты дежишь с открытыми глазами... И свет у тебя горит..." Я молчу. Со мной никто не

может заговорить так, чтобы я ответил. На моем языке... Никто не понимает, откуда я вернулся... И я рассказывать не могу...

"Уже не боюсь смерти... Самой смерти... Но не понятно, как буду умирать... Друг умирал... Увеличился, надулся... С бочку... А сосед... Тоже там был, краповый. Он стал черным, как уголь, высох до детского размера. Не понятно, как буду умирать... Одно мне точно известно: с моим диагнозом долго не протянешь. Почувствовал бы момент... Пулю — в лоб... Я был и в Афганистане... Там с этим легче... Сидел..."

Охрано газетную вырезку... Об операторе Леониде Тютюнове, это он в ту ночь дежурил на станции и нажал на красную кнопку аварийной защиты за несколько минут до взрыва. Она не работала... Его лечили в Москве. "Чтобы спасти, нужно тело", — говорили врачи. Остало-сь одно-единственное чистое, неубиенное, пятнышко на спине. Похоронили, как и других, на Митинском кладбище. Гроб выложили внутри фольгой... Над ним полметра метра бетонных плит, со свинцовой прокладкой. Приедет отец... Стоит, плачет... Идут мои люди:

"Твой сукни сын взорвал!"

Мы — одинокие. Чужие. Даже хоронят отдельно, не так, как всех. Как приехали отку-да-то из космоса... Лучше бы я погиб в Афганистане. Честно скажу, наваливаются такие мысли. Там смерть была делом обыкновен-ным... Понятным...

"Сверху... С вертолета... Когда шел низко возле реакто-ра, наблюдал... Косули, дикие кабаны... Худые, сонные... Как на замедленной съемке двига-ются... Они питались травой, что тут росла, не понимали... Не понимали, что надо уйти... Уйти вместе с людьми..."

Ехать... Не ехать? Лететь — не лететь? Двое штурмана отказались, что, мол, жени молодые у них, детей еще нет, и стывили, наказали. Карьера кончилась! Был еще мужской суд. Суд честный. Это, понимаете, азарт — он не смог, а я пойду. Теперь я думаю иначе... После девяти операций и двух инфарк-тов... Я их не сужу, я их пони-маю. Молодые ребята. Но сам все равно бы полетел... Это точно. Он — не смог, а я — пойду. Мужское!

С высоты поражало количе-ство техники: тяжелые вертоле-ты, средние вертолеты... МИ-24 — это боевой вертолет... Что можно было делать на боевом вертолете в Чернобыле? Или на военном истребителе МИ-22. Летчики... Молодые ребята... Все после Афгана... Настроение такое, что хатанга свос... Такси велами трафит. Десять тысяч рублин... Гребли обыкновенными лопатами, шуфлями, меняя за смену до тридцати "лестовок Истрыкова", в народе их звали "намордниками". Насыпали саркофаг. Гигантскую мо-гилу, в которой похоронен один человек... Старший оператор Валерий Ходемчук, оставшийся под развалинами в первые минуты взрыва. Пирамида двадцатого века...

Нам оставалось служить еще три месяца. Вернулись в часть, даже не переехали. Ходили в тех же гимнастерках, в сапогах, в каких были на реакторе. До самого декабря...

А если бы дали говорить, кому я мог рассказать? Работал на заводе. Начальник цеха: "Прекрати болеть, а то сократим". Сократили. Пошел к директору: "Не имеете права. Я — чернобылец. Я вас спасал. Запихивай!" — "Мы тебя туда не посылали!"

По ночам просыпаюсь от мамингого голоса: — Янычок, ты почему ты молчишь? Ты же не спишь, ты дежишь с открытыми глазами... И свет у тебя горит..." Я молчу. Со мной никто не

абднання граэкаў "Пелана-нес", Беларускай асация-шый цыган "Рома" і Аб'яд-нання беларускай цыганскай дыяспары.

У рамках маючага ал-башы фестывалю ў май гэта-га года плануецца правесці І Рэспубліканскі літвінскі фе-стываль нацыянальных куль-тур — ішперанымі часам вы-дуча перамоны на прамет-яі фінансавання. Лепшыя літвінскія калектывы стануць удзельнікамі выніковых ме-рапрыемстваў ІІІ Усебелару-скага фестывалю нацыяна-льных культур, якія прой-дуць у Гродне ў маі 2000 года.

Марат ГРАБЫЎ.

Спорт

Біатлон

Сапсаваны прыцэл беларусаў

Чарговы, пяты, этап Кубка свету па біятлоне, які прайшоў у італьянскім Антхольцы, стаў апошнім стартап перад маючым адбыцца ў пачатку летага чэмпіянатам свету. На жаль, поспеху беларускім стральчым лжынк-ам ён не прынес. Больш таго, пакінуў шмат пытанняў.

Успрыне лепшым з белару-саў быў Валізм Саашурін, які заняў 11-е месца. На наступны дзень у гонцы праследвання на 12,5 км ён, прада, змог крыку паказаць сваё становішча, пера-масыўшыся на шосты ралок. Пікава, што пасля двух агнявых рубяжко Саашурін шюу першым, але два промахі пазбавілі яго месца на п'эстале. Толькі 16-м фінішаваў Аляксей Айдару, забравшы чатыры нядаўных вы-бух. Тут, дарчы, перышываваў наравжа Олэ-Эйнар Бьерна-лен, які ўзналіваў спіс лідэраў у агнявым біятлоне.

І ўжо зусім нядаўна нашы біатлісты выступілі ў эстафе, заняўшы перадапошніяе, 11-е месца. Асабліва ўражвае велмі дрэнная стральба беларускага кватэру, затурыўшага антырэ-корданую колькасць дадатковых патронаў — ажно 20 (прытытане старыку Варшываваў). Што і ка-заш, "абраба" ралезіцы перад су-вясным першынствам. Зразу-мела, што з такой стральбой беларусам у Фінляндзі наўрад ці што свеішы. Зрэшты, часу для таго, каб нешта зрабіць і пры-весці ў парадка сапсаваны пры-цэл, яшчэ крыху ёсць.

■ Горня лжынк

Хермінатар губляе лідэрства

Даволі драматычна склаўся чарговы этап Кубка свету для зна-камітага аўстрыйскага гарна-ліжніка Хермана Маера, ці про-ста Хермінатара. У сёбе на рэзі-ме, на трасе сламаў у Кітцбюлі, абсалютны чэмпіён сезона-98, алімпійскі пераможца ўпершыню ў гісторыі перамаг у першай жа спробе, ішоў у выніковым залі-ку. На першым месца ішлер вышшаў наравжа Ласе Кьюс. А вось суйацінніка Маера Алякс-андра Майністэр лідэрства ў агнявым заліку сярэд жанчын за-хавала, выгірашы гіганцік сла-да на этапе Кубка свету ў італьянскім Карына-д'Ампецца.

■ Хакей

"All Stars Game" выйгралі "абарыгены"

Пераможцам традыцыйнага, 49-га па ліку, "Усіх зорак НХЛ", які адбудзецца ў горадзе Тампа ў праграме вількага хакей-нага свята, стала зборная зорак Паўночнай Амерыкі, якая з лікам 8:6 узяла верх над зборнай легі-онераў. Лепшым іграком сустрэчы прызнаны канадскі нападчыны Уайт Грэткі, які закінуў адну шайбу і зрабіў дзве выніковыя перадачы. Дарчы, пасля гульні Вялікі Грэткі намякнуў на тое, што, магчыма, гэты сезон стане апошнім у яго шматпадовай пра-фесійнай кар'еры.

Зміер ЯРМАК.

Дасягненні беларускіх вытворцаў будучь дэманстравацца ў Егіпце

Нацыянальная беларуская экспазіцыя будзе прадстаўлена вясной гэтага года на 32-м Каірскім міжнародным кірмашы ў Егіпце. Яго арганізуе Беларуская гандлёва-прамысловая пала-та сумесна з Міністэрствам за-межных спраў.

Тэрэза ХАЮШІНА, БелТА.

Дасягненні беларускіх вытворцаў будучь дэманстравацца ў Егіпце

Нацыянальная беларуская экспазіцыя будзе прадстаўлена вясной гэтага года на 32-м Каірскім міжнародным кірмашы ў Егіпце. Яго арганізуе Беларуская гандлёва-прамысловая пала-та сумесна з Міністэрствам за-межных спраў.

Тэрэза ХАЮШІНА, БелТА.

У Мінску пачалася традыцыйная выстава "Будінвест-99"

26 студзеня ў Мінску адкрылася пятая штога-довая выстава "Будінвест-99", арганізаваная Міністэрствам жылгва-камунальнай гаспадаркі і дзяржаўным прадпрыемствам "Белжылпраект". На выставе прадстаўлены будаўнічыя ма-тэрыялы і канструкцыі, новыя тэхналогіі ў будаўніцтве і рамонтах, будаўнічыя вытворчасці, аплывальныя, вентыляцыйныя, асвятляльныя і санітарна-тэхнічныя абсталяванне, энергазбера-галыя тэхналогіі і сістэмы, практаванне ка-пітальнага рамонта і рэканструкцыі існуючых будынкаў.

У рамках выставы плануецца правядзенне семінараў па тэорыі і практыцы прымянення су-часных і рэсурсаэфектных тэхналогій пры эксплуатацыі і рамоне жылгва-вага фонду, споса-бах прымянення матэрыялаў італьянскай фірмы OIKOS, распаўсюдзі камплекты радыёэлектрон-ных прыставаў для мадэрнізацыі электрада-святлення. Выстава працягне сваю працу да 29 студзеня.

Ірына САЗАНОВІЧ.

19.50 Сам себа рэжисер. 20.25 Драма "Кит-убийца". 22.10 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Парное катание. Провольная программа. Трансляция из Праги. 00.05 Детская часть. 00.20 Аудитория. 00.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 11.00, 13.30, 19.30, 23.00 Но-восты культуры. 07.25 Д/ф "Живи и верю", "Кольбельная с куклой". 08.15 Ху-хау. 08.25 Позызия и правда жизни. Сергей Дягилев. 09.00, 15.00, 17.00 Но-восты. 09.05 Серіал "Ночи и дни". 09.05 С.Рахманинов. Концерт N 3 для фортепиано с оркестром. 10.20 Шекспир. "Х век". 11.00 "По следам пропавших коллекций". 11.40 "Без вины". 11.55 Д/ф "Амнезия". 12.20, 13.45, 15.05 Д/ф Жерди "Травнати". 13.20 Живое дерево ремесел. 15.00 Но-восты. 15.45 Серіал "Арабелла". 15.15 "Лукморе". 16.35 Фонд М.Ростроповича — студентам. 17.05 "2003". 17.10 "Экспедиция "Чик". 17.35 "Кто мы?". 18.00 Поклонникам Терпсихоры. 18.20 Д/ф "Крест". "Лев Гулиев". 4.2-я. 19.15 Юдо-сказка. 19.50 "Богема".

19.50 Сам себа рэжисер. 20.25 Драма "Кит-убийца". 22.10 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Парное катание. Провольная программа. Трансляция из Праги. 00.05 Детская часть. 00.20 Аудитория. 00.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 11.00, 13.30, 19.30, 23.00 Но-восты культуры. 07.25 Д/ф "Живи и верю", "Кольбельная с куклой". 08.15 Ху-хау. 08.25 Позызия и правда жизни. Сергей Дягилев. 09.00, 15.00, 17.00 Но-восты. 09.05 Серіал "Ночи и дни". 09.05 С.Рахманинов. Концерт N 3 для фортепиано с оркестром. 10.20 Шекспир. "Х век". 11.00 "По следам пропавших коллекций". 11.40 "Без вины". 11.55 Д/ф "Амнезия". 12.20, 13.45, 15.05 Д/ф Жерди "Травнати". 13.20 Живое дерево ремесел. 15.00 Но-восты. 15.45 Серіал "Арабелла". 15.15 "Лукморе". 16.35 Фонд М.Ростроповича — студентам. 17.05 "2003". 17.10 "Экспедиция "Чик". 17.35 "Кто мы?". 18.00 Поклонникам Терпсихоры. 18.20 Д/ф "Крест". "Лев Гулиев". 4.2-я. 19.15 Юдо-сказка. 19.50 "Богема".

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

06.00, 08.30, 08.45 Доброе утро, Рос-сия! 08.15 Детская часть. 08.35 Телеигра "Программа передач". 20.25 ТОВАРЫ — ПОЧТОЙ. 09.00 Серіал "Санта-Барбара". 09.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.35 Вести. 15.15 Мультфильм "Приключения Стрелы и Макарони". "Случай на боло-те". "Ворона". 15.30 Серіал "Первые посылы". 16.30 "Башина". 16.55 Комютер. 17.15 Серіал "Долгая дорога в дюнах". 18.30 Детская часть. 18.40 История одного события. 19.40 Подробности.

ШАШКИ

Эти слова, сказанные Козь-мой Прутковым, как нельзя лучше применимы к приведен-ной ниже концовке, автором ко-

Зри в корни!

Эти слова, сказанные Козь-мой Прутковым, как нельзя лучше применимы к приведен-ной ниже концовке, автором ко-

торой является харьковский со-ставитель Александр Маслов.

Белые: простые a3, c1, e3, g1, g3, h2, h6 (7).

Черные: простые a5, d2, d6, e5, f8, g7, h8 (7).

Последний ход черных c3-d2, казалось бы, не даст никаких шансов белым на спасение. И тем не менее: "Зри в корни!"

При своем ходе белые имеют скрытые и нестандартные ком-бинационные возможности, после реализации которых доби-ваются выигрыши.

Свои решения присылайте по адресу: 220030, Минск, ул.Эн-гельса, 34а, редакция газеты "На-родная воля", "Шашки".

На разных уровнях

В Олесе прошел мужской чемпионат по шашкам-64, в ко-тором приняли участие 20 спорт-сменов из шести стран.

Беларусь представляли два победителя последнего респуб-ликанского чемпионата: между-народный гроссмейстер Андрей Валок и мастер спорта Сергей Саловский (оба из Гродно).

Соревнования проходились в два этапа: сначала "швейцарка" в восемь туров, затем восьмерка сильнейших с учетом набранных очков по кругу определяла че-мпіона.

В итоге чемпионом стал ме-ждународный гроссмейстер из У-краины Валерий Гребенкин — 22, вторым финишировал Валок — 20 и третьим россиянин Сергей Бонадыков — 17 очков.

Второй наш участник, набрав на первом этапе 6 очков, в финал не попал.

Участие наших спортсменов в чемпионате состоялось благода-ря помощи спонсоров — грод-ненской фирмы "Агентство не-движимости "Дом" (директор Олег Тиханович).

3 работы — з траўмай

Вытворцы траўматызм на прадпрыемствах Камітэта па хлэ-бапрадуктах пры Мінесьлэхарчы павялічыліся ў мінулым годзе на 23,6 працента. А ўзровень траўма-ызму на прадпрыемствах гэтай сферы ў Мінскай, Гродзенскай і Вішэскай абласцях перавысіў нават сярэднегаліновы паказчык.</